ULLENSAKER
KOMMUNE

Plan for overganger i et helhetlig læringsløp i Ullensaker kommune 2024-2030

0-18 år

Innledning

En overgang i et helhetlig læringsløp i Ullensaker kommune er en prosess, og ikke en enkel hendelse. Godt systematisk samarbeid mellom barnehage, grunnskole, videregående opplæring, samt støttetjenestene skal bidra til å styrke overgangene i et helhetlig læringsløp. En god sammenheng skal ivareta barn og unges behov for trygghet i en overgangsprosess. Det handler både om at læringspotensialet hos barn og unge ivaretas, støttes og utvikles på et tidlig tidspunkt, og at de i det videre skoleløpet får mulighet til å bygge på tidligere kunnskaper og erfaringer. Godt samarbeid og god dialog mellom alle ansatte i sektor Oppvekst og foresatte er avgjørende for at overgangsprosessen skal bli best mulig for barn og unge.

Formålet med planen er å bidra til trygghet og sammenheng, god progresjon og en helhetlig praksis for overgangsprosessene i Ullensaker for barn og unge mellom 0-18 år.

Planen legger overordnede føringer og prinsipper for ansatte i sektor Oppvekst og viktige samarbeidspartnere, som for eksempel private barnehager og skoler. Planen gir også viktig informasjon og oversikt til foresatte, våre innbyggere og andre interessenter i og utenfor kommunen.

Kommunale arbeidsprosesser for hver overgang er beskrevet detaljert i prosedyrene som ligger i kommunens fag- og kvalitetssystem. Ansatte må benytte prosedyrene i kombinasjon med denne planen.

Plan for overganger i et helhetlig læringsløp i Ullensaker kommune skal:

- *Gi felles retning og danne grunnlag for en helhetlig praksis*
- *Gi en tydelig beskrivelse av ønsket praksis på et overordnet nivå*
- *Være forpliktende for alle som jobber med barn og unge i sektor Oppvekst*
- *Gi en overordnet oversikt over tiltak og ansvar for hver overgangsprosess i et helhetlig opplæringsløp*
- *Revideres ved behov*

Forankring

Innholdet i planen er forankret i barnehageloven og opplæringsloven, samt rammeplan for barnehage, rammeplan for SFO og LK20. Planen bygger på nasjonale føringer som har som mål å legge til rette for at alle barn og unge skal oppleve gode overganger. Videre er det benyttet relevant forskning og litteratur på området.

Lovverk

- Barnehageloven (2005)
- Opplæringsloven (2023)
- Kunnskapsdepartementet 2017. Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Udir.
- Kunnskapsdepartementet 2023. Rammeplan for SFO: Forskrift om rammeplan for SFOs innhold og oppgaver.Udir.
- Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020.*Overordnet del − verdier og prinsipper for grunnopplæringen*.

Alle barn og unge har rett på trygge, inkluderende og gode oppvekstmiljøer

Alle barn og unge skal ha like muligheter til å vokse opp og blir den beste utgaven av seg selv

Nasjonale føringer

- Kunnskapsdepartementet 2024. Et jevnere utdanningsløp
- Meld. St. 21 (2020-2021) Fullføringsreformen- med åpne dører til verden og fremtiden
- Meld. St. 6 (2019-2020) Tett på- tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO
- Meld. St. 21 (2016–2017). Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen. Kunnskapsdepartementet.
- Meld. St. 22 (2010 – 2011) Motivasjon – Mestring – Muligheter— Ungdomstrinnet
- Fra eldst til yngst (Kunnskapsdepartementet, 2008)

Planverk i sektor Oppvekst i Ullensaker kommune

- Oppvekststrategi
- Strategiplan for helhetlig læringsløp

Overganger i et helhetlig læringsløp

Barn og unge vil oppleve mange overganger i løpet av et helhetlig læringsløp. Alle overganger representerer utfordringer ved at man må finne ut av det som er nytt, men de gir også muligheter for vekst og utvikling. Gjennom en tydelig retning i våre rutiner og tiltak, jobber vi for at barn, elever og foresatte skal oppleve overgangene som en prosess med god sammenheng, og ikke som et brudd. Barnehager og skoler har egne rutiner for interne overganger som er synliggjort i figuren under, men denne planen fremmer viktige tiltak som gir en god start i barnehagen, på barneskolen, på ungdomsskolen og på videregående skole.

Barnehage
- Mellom avdelinger
- Mellom pedagoger
- Mellom barnehager

Barneskole
- Mellom trinn
- Mellom klasser
- Mellom kontaktlærer

Ungdomsskole
- Mellom trinn
- Mellom klasser
- Mellom kontaktlærer

Videregående skole
- Mellom trinn
- Mellom ulike opplæringsarenaer
- Mellom kontaktlærer

Prinsipper for å sikre god sammenheng og progresjon i overgangene i et helhetlig læringsløp i Ullensaker

Prinsippene skal ivaretas i alle deler av prosessen- før, under og etter overgangene i et helhetlig læringsløp 0-18 år.

Bli kjent

- ✓ Vi gir barn og unge og deres familier en god start gjennom en trygg og god overgangsprosess.
- ✓ Barn og unge får erfare og bli kjent med barnehagen eller skolen før det begynner
- ✓ Vi legger stor vekt på å utvikle en god relasjon til alle barn, unge og foresatte
- ✓ Barn og unge opplever at tidligere erfaringer og kunnskaper danner grunnlaget for videre læring
- ✓ Vi bidrar aktivt til at barn og unge etablerer, utvikler og vedlikeholder relasjoner til andre barn og ansatte.
- ✓ Vi sørger for at alle barn og unge opplever å være en del av et inkluderende fellesskap
- ✓ Vi sørger for at barn og unge opplever å bli sett, lyttet til, og at de får medvirke

Tett samarbeid

- ✓ Vi har en felles forståelse, og arbeider i tråd med føringene i strategiplan for helhetlig læringsløp
- ✓ Barnehager og skoler har kjennskap til hverandres arbeidsmåter og bygger videre på faglig innhold gjennom hele opplæringsløpet
- ✓ Vi følger handlingsveilederen for bedre tverrfaglig samarbeid
- ✓ Vi sørger for gjensidighet og likeverdighet i samarbeidet mellom tjenestene i sektor Oppvekst
- ✓ Vi har etablerte systematiske samarbeidsstrukturer (nettverk, områdesamlinger, forum ol.)
- ✓ Vi planlegger sammen og arbeider i tråd med etablerte prosedyrer.

God informasjonsflyt

- ✓ Vi sørger for tidlig og god informasjonsflyt som gir barn og unge en best mulig tilpasset overgang, utvikling/opplæring og et godt læringsmiljø
- ✓ Vi sørger for å innhente samtykke for overføring av informasjon (gjelder både muntlig og skriftlig overføring) mellom tjenestene
- ✓ Vi følger handlingsveilederen for bedre tverrfaglig samarbeid
- ✓ Vi har digitale barne- og elevmapper
- ✓ Vi har tilgjengelig og god informasjon på kommunens hjemmeside
- ✓ Vi bruker klarspråk og deler informasjon på flere språk i vår kommunikasjon i møte med foresatte
- ✓ Vi bruker digitale kommunikasjonsplattformer i møte med foresatte

God sammenheng og progresjon

Jeg er spent på å få karakterer

Jeg lurer på når vi skal på det første foreldremøte ...

Kan vi leke når vi begynner på skolen?

Jeg håper barnet mitt vil trives og få venner i barnehagen

Jeg gruer meg til å skrive og regne lenge

Jeg gleder meg til å leke på ny lekeplass

Jeg er mest spent på å møte nye folk og få nye fag. Jeg gleder meg til kantinematen og andre rutiner

Jeg håper jeg får en snill lærer

Håper ikke barnet mitt gråter når jeg går...

Jeg gleder meg til å bli kjent med nye barn og få nye venner.

Jeg gruer meg til å sitte stille lenge

Jeg vil lære å lese og regne

Jeg gleder meg til ny hverdag og nye rutiner

Jeg elsker skolen!

Jeg savner barnehagen min…

Jeg liker best å leke med vennene mine.

Samarbeid med hjemmet

Hjemmets holdninger til barnehage og skole har betydning for barn og unges trivsel, engasjement og motivasjon. God og tillitsfull dialog er et gjensidig ansvar. Foreldrene og foresatte har hovedansvaret for barnets oppdragelse og utvikling. De er barn og unges viktigste omsorgspersoner og har kunnskap som barnehagen og skolen kan bruke for å støtte barn og unges danning, læring og utvikling. Barnehagen og skolen har det overordnede ansvaret for å ta initiativet til og tilrettelegge for samarbeid. Dette innebærer å sørge for at foreldre og foresatte får nødvendig informasjon, og for at de gis mulighet til å ha innflytelse på sine barns barnehage- og skolehverdag (Udir).

Viktige punkter i samarbeidet med hjemmet

- ✓ god informasjon før, under og etter alle overganger
- ✓ gjensidig dialog gjennom systematisk samarbeid
- ✓ tydelig forventningsavklaring mellom foresatte-barnehage/skole-SFO/ungdomsskole
- ✓ bruk av tolketjeneste ved behov

Vi har som mål at foresatte opplever

- ✓ god informasjon og tydelig forventningsavklaringer
- ✓ støtte og veiledning ved behov
- ✓ å være en viktig ressurs i samarbeidet
- ✓ at deres synspunkter blir hørt og anerkjent
- ✓ det trygt å snakke om det som er vanskelig
- ✓ koordinerte og tilpassede tjenester ift. barn og unge med særlige behov

Tett samarbeid og tidlig innsats i overgangene gjennom et helhetlig læringsløp 0-18 år

Å begynne i barnehagen eller på en ny skole kan være sårbare overgangsfaser for barn, unge og deres familier. Alle ansatte i kommunen bruker handlingsveilederen som viser hvordan tjenestene i Ullensaker ivaretar tiltak i egen tjeneste og hvordan tjenestene samarbeider til det beste for barn, unge og deres familier. Samarbeidet skal bidra til tidlig innsats, samordning og brukermedvirkning.

- ✓ Tidlig innsats handler om å oppdage og sette inn tiltak så tidlig som mulig, for å unngå at forhold utvikler seg negativt. Dette kan være på helsestasjonen, i barnehagen eller i skoleløpet.
- ✓ Samordning av tjenestene handler om at oppfølgingen blir helhetlig, koordinert og uten avbrudd. Det er et godt samarbeid mellom kommunen og familien, og det er tydelig hvem som gjør hva i oppfølgingen.
- ✓ Brukermedvirkning handler om at barnet og familien skal høres, og at de er aktive deltakere i planleggingen, gjennomføringen og evalueringen av tiltak.

I situasjoner der barn og unge trenger hjelp i en fase i livet, der det er behov for tiltak over tid og der flere instanser er involvert, skal det opprettes en stafettlogg. Stafettloggen skal sikre overføring av informasjon og tiltak, dokumentasjon, samarbeid, framdrift og gode overganger i hjelpearbeidet. **Oppretting av stafettlogg er samtykkebasert. Digitalt skjema ligger i Visma flyt og på kommunens hjemmeside.**

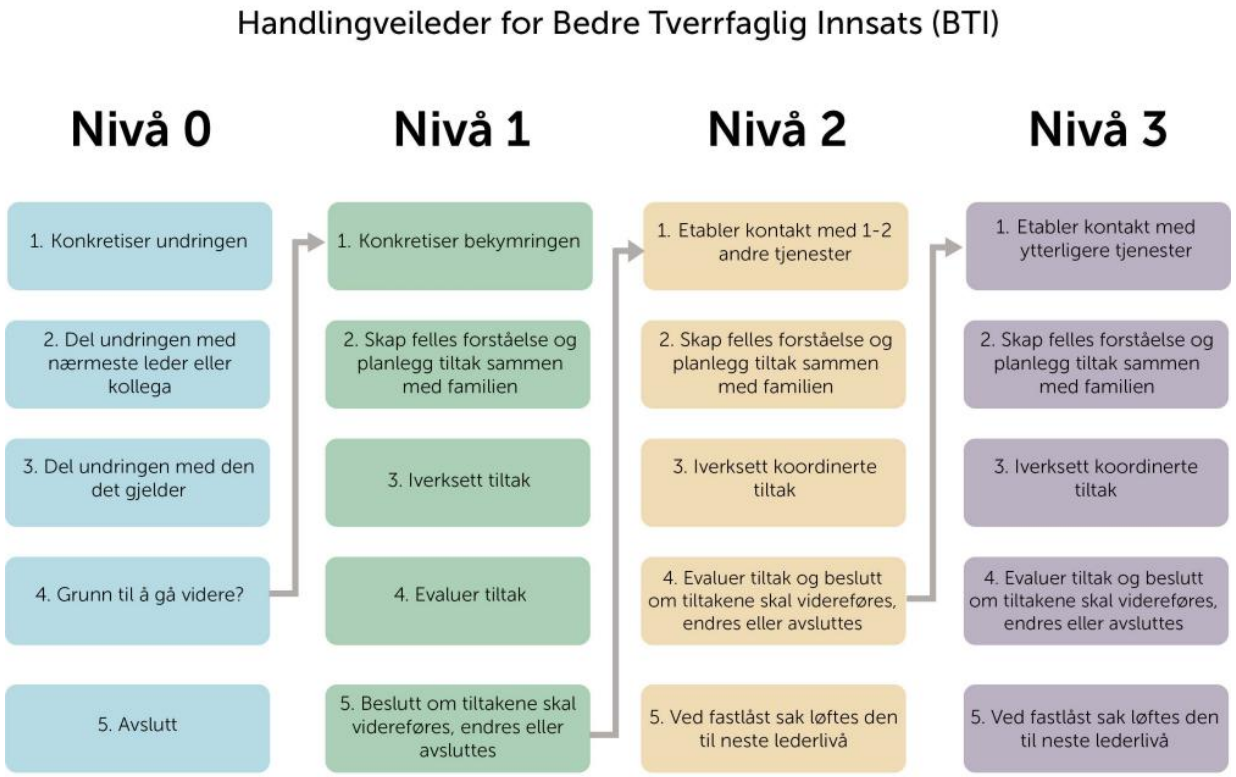

Samtykke og overføring av informasjon

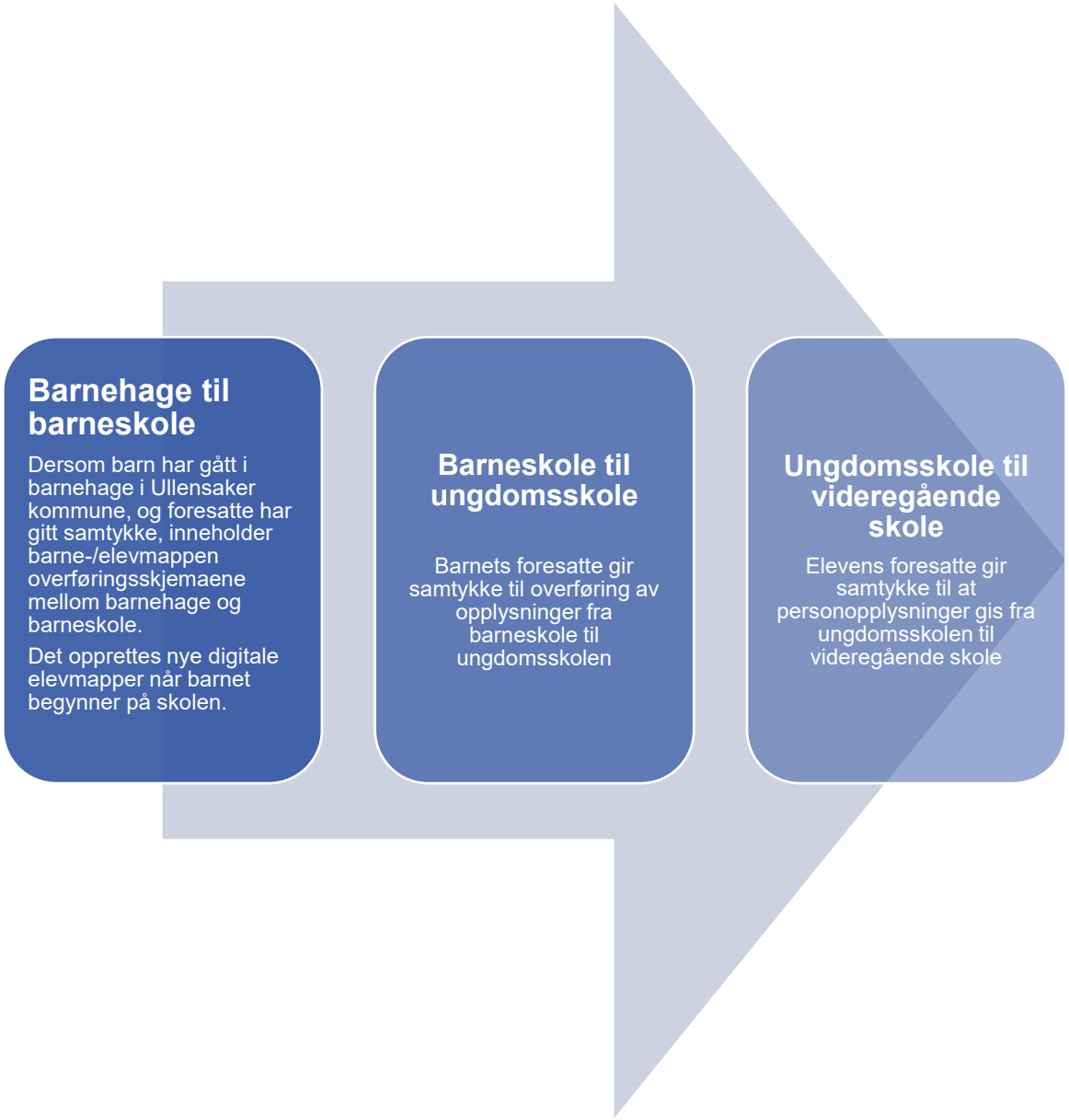

Formålet med å overføre informasjon i en overgang er å sikre sammenhengen i læringen og utviklingen til barnet. Samt legge til rette for at barnehagen/skolen kan sikre en best mulig tilpasset opplæring, og å skape trygghet for barn og unge rundt overgangen til barnehage, skole og eventuelt skolefritidsordning.

Utgangspunktet og hovedregel for overføring av personopplysninger og taushetsbelagt informasjon mellom ulike virksomheter innad i kommunen, f.eks. mellom barnehage og barneskole, mellom barneskole og ungdomsskole eller fra ungdomsskole til videregående skole, er samtykke fra foresatte. Det gjelder både muntlig og skriftlig overføring. I møte med foresatte er det viktig at ansatte i sektor Oppvekst gir god informasjon om hva et samtykke er og hvilke muligheter dette gir. Samtidig må det komme tydelig frem hva et samtykke ikke betyr, og eventuelle følger ved et manglende samtykke.

Ved skolebytte kan skolen hente inn personopplysninger fra den andre skolen som er nødvendige for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring og retten til dokumentasjon på opplæringen, jf. opplæringsloven. Følgende opplysninger overføres fra tidligere skole til ny skole uten samtykke:

- Tidligere gjennomført opplæring, inkludert fagsammensetning
- Karakterer som skal føres på vitnemål eller kompetansebevis
- Fravær som skal føres på vitnemål eller kompetansebevis
- Kartlegging av elever med rett til særskilt språkopplæring etter opplæringsloven

Tegn på god praksis

Ansatte i barnehager, SFO, skole, samt støttetjenestene skal sørge for en trygg og god overgangsprosess for barn, unge og deres familier.

Tegn på god praksis

- ✓ Barn og unge utvikler seg, lærer og opplever fremgang
- ✓ Informasjon er tilgjengelig
- ✓ Barnets stemme blir hørt gjennom hele overgangsprosessen
- ✓ Samarbeid med hjemmet følges opp systematisk
- ✓ Det er etablert systematiske samarbeidsstrukturer på tvers av tjenestene tilknyttet hver overgangsprosess
- ✓ Barn, unge og deres familier opplever god sammenheng og støtte i overgangsprosessen

En god start i barnehagen

Alle kommunale barnehager jobber etter en foreldreaktiv tilvenningsprosess med gode prosedyrer for en trygg og god start i barnehagen til det beste for barnet og familien. Barnehagen skal tilpasse rutiner, organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging spesielt i den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å trives, leke, utforske og lære. *En god overgang tidlig i livet kan også gjøre senere overganger (for eksempel til skolen) lettere* (Fabian, 2002).

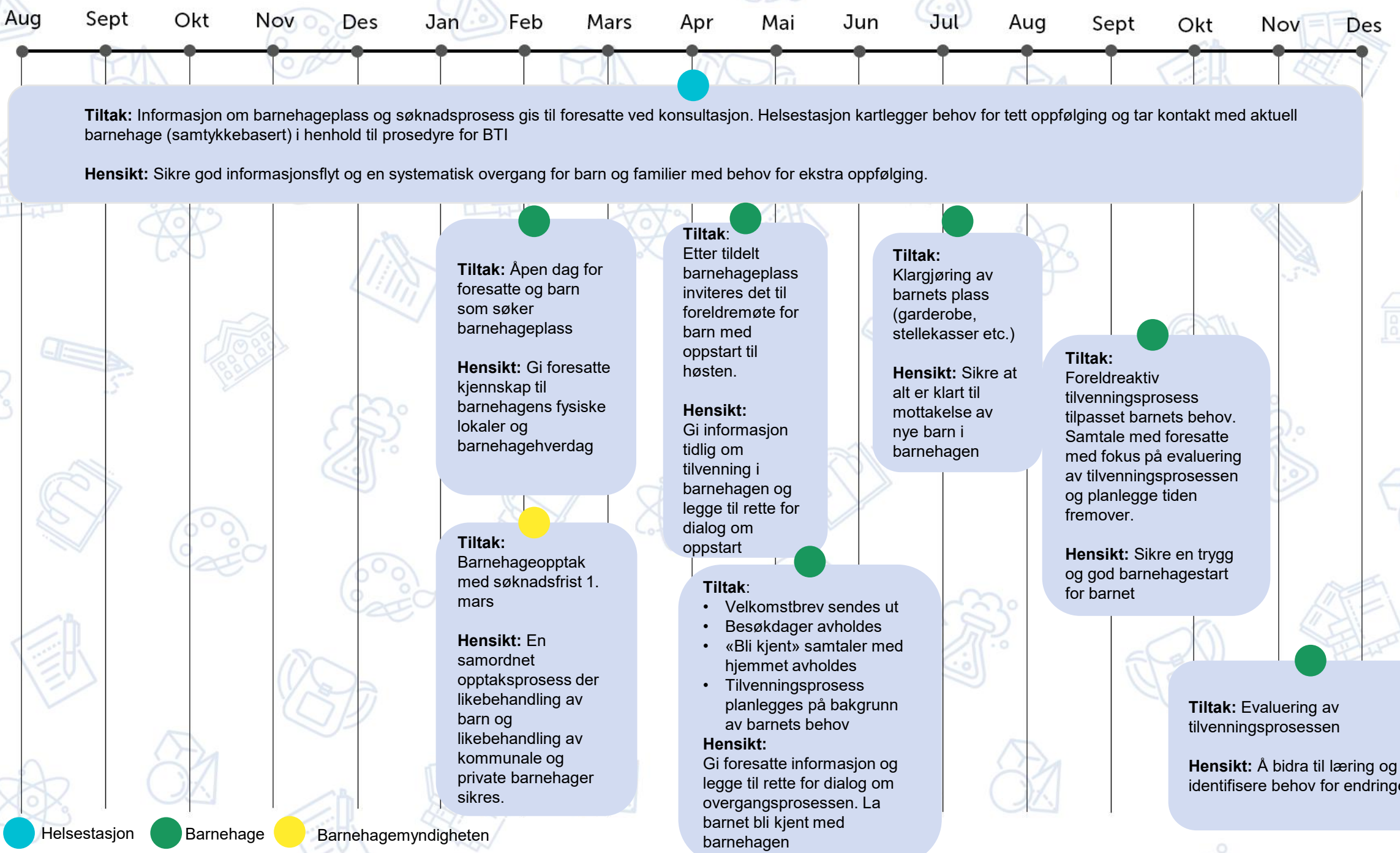
Aug
Sept
Okt
Nov
Des
Jan
Feb
Mars
Apr
Mai
Jun
Jul
Aug
Sept
Okt
Nov
Des
Tiltak: Informasjon om barnehageplass og søknadsprosess gis til foresatte ved konsultasjon. Helsestasjon kartlegger behov for tett oppfølging og tar kontakt med aktuell barnehage (samtykkebasert) i henhold til prosedyre for BTI
Hensikt: Sikre god informasjonsflyt og en systematisk overgang for barn og familier med behov for ekstra oppfølging.
Tiltak: Åpen dag for foresatte og barn som søker barnehageplass
Hensikt: Gi foresatte kjennskap til barnehagens fysiske lokaler og barnehagehverdag
Tiltak: Barnehageopptak med søknadsfrist 1. mars
Hensikt: En samordnet opptaksprosess der likebehandling av barn og likebehandling av kommunale og private barnehager sikres.
Tiltak: Etter tildelt barnehageplass inviteres det til foreldremøte for barn med oppstart til høsten.
Hensikt: Gi informasjon tidlig om tilvenning i barnehagen og legge til rette for dialog om oppstart
Tiltak:
Velkomstbrev sendes ut
Besøkdager avholdes
«Bli kjent» samtaler med hjemmet avholdes
Tilvenningsprosess planlegges på bakgrunn av barnets behov
Hensikt: Gi foresatte informasjon og legge til rette for dialog om overgangsprosessen. La barnet bli kjent med barnehagen
Tiltak: Klargjøring av barnets plass (garderobe, stellekasser etc.)
Hensikt: Sikre at alt er klart til mottakelse av nye barn i barnehagen
Tiltak: Foreldreaktiv tilvenningsprosess tilpasset barnets behov. Samtale med foresatte med fokus på evaluering av tilvenningsprosessen og planlegge tiden fremover.
Hensikt: Sikre en trygg og god barnehagestart for barnet
Tiltak: Evaluering av tilvenningsprosessen
Hensikt: Å bidra til læring og identifisere behov for endringer
Helsestasjon
Barnehage
Barnehagemyndigheten

En god start på barneskolen

Godt samarbeid mellom foresatte, barnehage, barneskole og SFO er avgjørende for barns trygghet og for å skape en god sammenheng for barnet i overgangsprosessen som skolestarter. En god sammenheng skal også bidra til at opplæringen tilpasses det enkelte barn allerede fra første skoledag. For å sikre en god kontinuitet i overgangen mellom barnehage og skole, samarbeider personalet fra barnehage, skole og SFO ved å møtes en gang i halvåret i såkalte områdesamlinger.

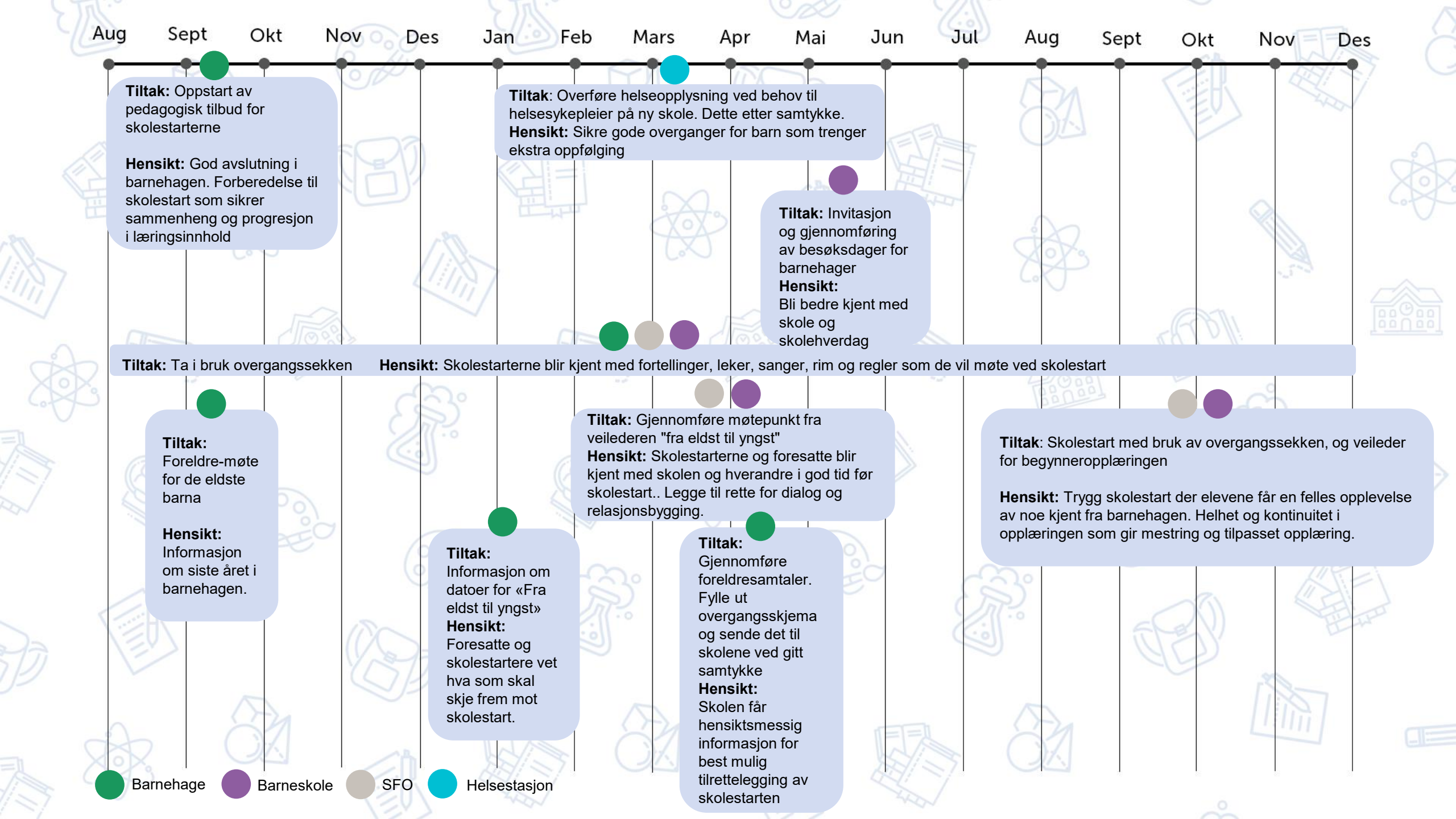
Aug
Sept
Okt
Nov
Des
Jan
Feb
Mars
Apr
Mai
Jun
Jul
Aug
Sept
Okt
Nov
Des
Tiltak: Oppstart av pedagogisk tilbud for skolestarterne
Hensikt: God avslutning i barnehagen. Forberedelse til skolestart som sikrer sammenheng og progresjon i læringsinnhold
Tiltak: Overføre helseopplysning ved behov til helsesykepleier på ny skole. Dette etter samtykke.
Hensikt: Sikre gode overganger for barn som trenger ekstra oppfølging
Tiltak: Invitasjon og gjennomføring av besøksdager for barnehager
Hensikt:
Bli bedre kjent med skole og skolehverdag
Tiltak: Ta i bruk overgangssekken
Hensikt: Skolestarterne blir kjent med fortellinger, leker, sanger, rim og regler som de vil møte ved skolestart
Tiltak:
Foreldre-møte for de eldste barna
Hensikt:
Informasjon om siste året i barnehagen.
Tiltak:
Informasjon om datoer for «Fra eldst til yngst»
Hensikt:
Foresatte og skolestartere vet hva som skal skje frem mot skolestart.
Tiltak: Gjennomføre møtepunkt fra veilederen "fra eldst til yngst"
Hensikt: Skolestarterne og foresatte blir kjent med skolen og hverandre i god tid før skolestart.. Legge til rette for dialog og relasjonsbygging.
Tiltak:
Gjennomføre foreldresamtaler. Fylle ut overgangsskjema og sende det til skolene ved gitt samtykke
Hensikt:
Skolen får hensiktsmessig informasjon for best mulig tilrettelegging av skolestarten
Tiltak: Skolestart med bruk av overgangssekken, og veileder for begynneropplæringen
Hensikt: Trygg skolestart der elevene får en felles opplevelse av noe kjent fra barnehagen. Helhet og kontinuitet i opplæringen som gir mestring og tilpasset opplæring.
Barnehage
Barneskole
SFO
Helsestasjon

En god start på ungdomskolen

For å sikre en god start for elevene på ungdomsskolen er samarbeid og planlegging mellom foresatte, barneskolen og ungdomsskolen av vesentlig betydning. Dette samarbeidet skal ivareta hver enkelt elev, men også elevgruppa som helhet. Det vil være viktig med god informasjonsflyt samtidig som personvernet til den enkelte elev er ivaretatt. Både barneskolen og ungdomsskolen følger derfor kommunale prosedyrer for å sikre en god overgang for alle elever.

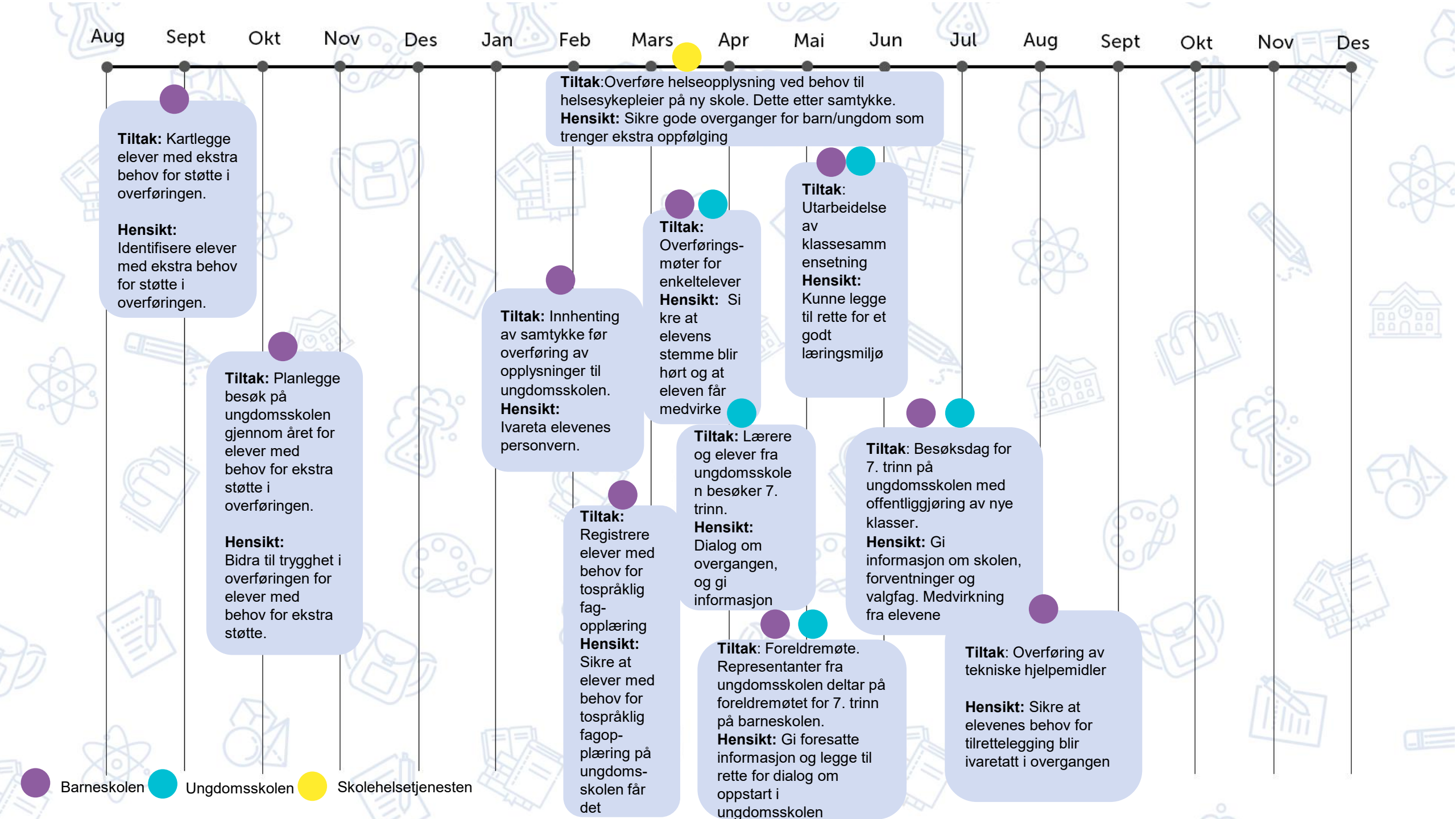
Aug
Sept
Okt
Nov
Des
Jan
Feb
Mars
Apr
Mai
Jun
Jul
Aug
Sept
Okt
Nov
Des
Tiltak: Kartlegge elever med ekstra behov for støtte i overføringen.
Hensikt: Identifisere elever med ekstra behov for støtte i overføringen.
Tiltak: Planlegge besøk på ungdomsskolen gjennom året for elever med behov for ekstra støtte i overføringen.
Hensikt: Bidra til trygghet i overføringen for elever med behov for ekstra støtte.
Tiltak:Overføre helseopplysning ved behov til helsesykepleier på ny skole. Dette etter samtykke.
Hensikt: Sikre gode overganger for barn/ungdom som trenger ekstra oppfølging
Tiltak: Innhenting av samtykke før overføring av opplysninger til ungdomsskolen.
Hensikt: Ivareta elevenes personvern.
Tiltak: Registrere elever med behov for tospråklig fag-opplæring
Hensikt: Sikre at elever med behov for tospråklig fagop-plæring på ungdoms-skolen får det
Tiltak: Overførings-møter for enkeltelever
Hensikt: Si kre at elevens stemme blir hørt og at eleven får medvirke
Tiltak: Lærere og elever fra ungdomsskole n besøker 7. trinn.
Hensikt: Dialog om overgangen, og gi informasjon
Tiltak: Utarbeidelse av klassesamm ensetning
Hensikt: Kunne legge til rette for et godt læringsmiljø
Tiltak: Foreldremøte. Representanter fra ungdomsskolen deltar på foreldremøtet for 7. trinn på barneskolen.
Hensikt: Gi foresatte informasjon og legge til rette for dialog om oppstart i ungdomsskolen
Tiltak: Besøksdag for 7. trinn på ungdomsskolen med offentliggjøring av nye klasser.
Hensikt: Gi informasjon om skolen, forventninger og valgfag. Medvirkning fra elevene
Tiltak: Overføring av tekniske hjelpemidler
Hensikt: Sikre at elevenes behov for tilrettelegging blir ivaretatt i overgangen
Barneskolen
Ungdomsskolen
Skolehelsetjenesten

En god start på videregående skole

Behovet for trygghet og forutsigbarhet i overgangsprosesser er stort også for ungdommer i 15-16 års alderen.
Videregående skole kan tilby 15 ulike utdanningsprogrammer å velge mellom, noe som kan være krevende. Valget vil gi ungdommen reell innflytelse på egen skolehverdag og på egne fremtidsmuligheter. Oppstart på videregående skole vil bringe med seg mye nytt: Nye medelever, lærere, fag og arbeidsmåter. Nye rutiner, ny reisevei og nytt bygg. Ungdommene vil også møte andre krav og plikter enn de er vant med. I tillegg vil mange ha sitt første møte med yrkeslivet gjennom praksis allerede det første skoleåret. Ungdomsskolenes systematiske samarbeid med de videregående skolene vil bidra til at elevene får god kjennskap til alt dette, slik at overgangen blir tryggest mulig.

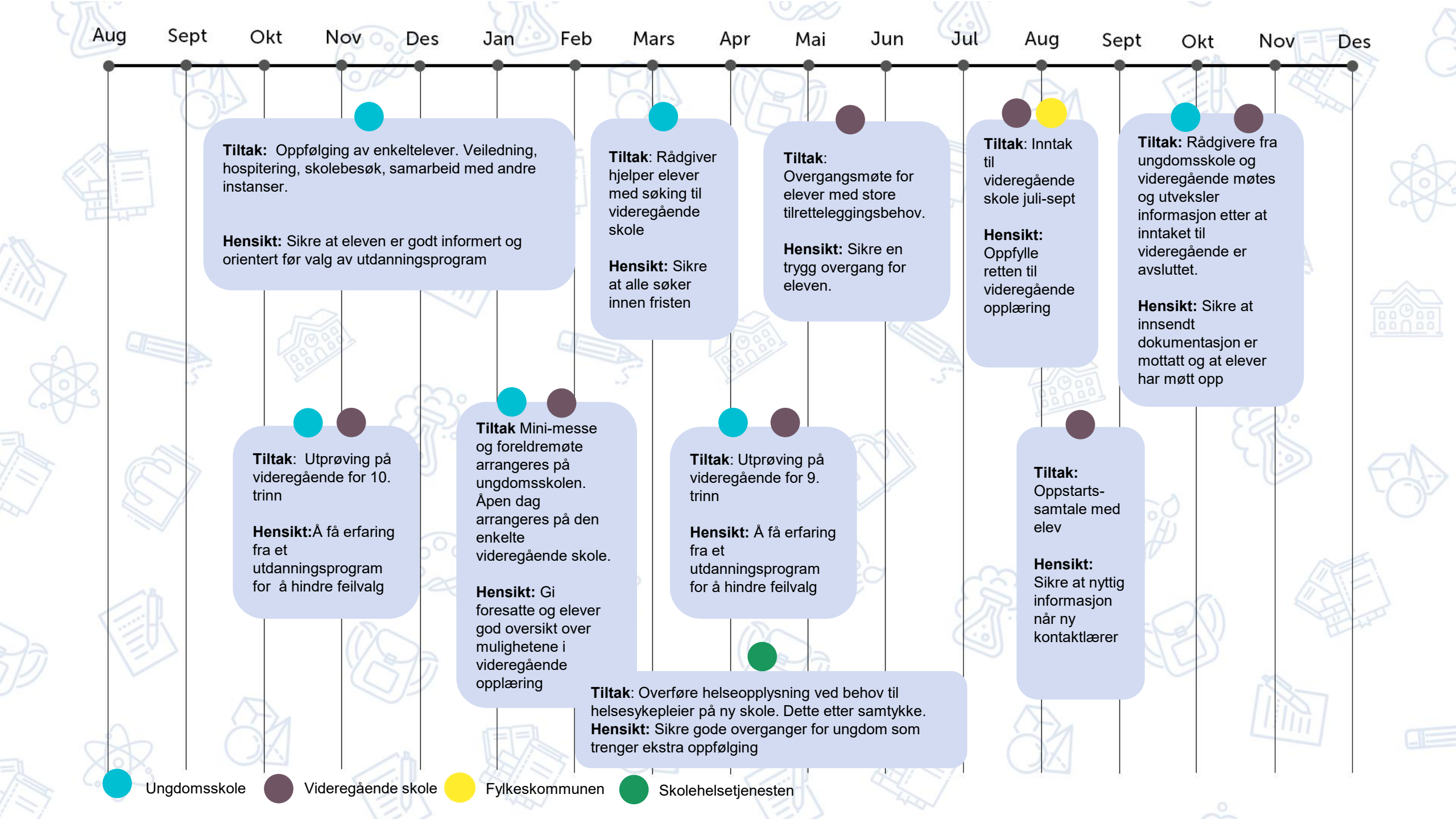
Aug
Sept
Okt
Nov
Des
Jan
Feb
Mars
Apr
Mai
Jun
Jul
Aug
Sept
Okt
Nov
Des
Tiltak: Oppfølging av enkeltelever. Veiledning, hospitering, skolebesøk, samarbeid med andre instanser.
Hensikt: Sikre at eleven er godt informert og orientert før valg av utdanningsprogram
Tiltak: Rådgiver hjelper elever med søking til videregående skole
Hensikt: Sikre at alle søker innen fristen
Tiltak: Overgangsmøte for elever med store tilretteleggingsbehov.
Hensikt: Sikre en trygg overgang for eleven.
Tiltak: Inntak til videregående skole juli-sept
Hensikt: Oppfylle retten til videregående opplæring
Tiltak: Rådgivere fra ungdomsskole og videregående møtes og utveksler informasjon etter at inntaket til videregående er avsluttet.
Hensikt: Sikre at innsendt dokumentasjon er mottatt og at elever har møtt opp
Tiltak: Utprøving på videregående for 10. trinn
Hensikt:Å få erfaring fra et utdanningsprogram for å hindre feilvalg
Tiltak Mini-messe og foreldremøte arrangeres på ungdomsskolen. Åpen dag arrangeres på den enkelte videregående skole.
Hensikt: Gi foresatte og elever god oversikt over mulighetene i videregående opplæring
Tiltak: Utprøving på videregående for 9. trinn
Hensikt: Å få erfaring fra et utdanningsprogram for å hindre feilvalg
Tiltak: Oppstarts-samtale med elev
Hensikt: Sikre at nyttig informasjon når ny kontaktlærer
Tiltak: Overføre helseopplysning ved behov til helsesykepleier på ny skole. Dette etter samtykke.
Hensikt: Sikre gode overganger for ungdom som trenger ekstra oppfølging
Ungdomsskole
Videregående skole
Fylkeskommunen
Skolehelsetjenesten

Litteraturliste

Aukland, S. (2013). Overgangen barnehage-skole. I Ø. Kvello (Red.), Barnas barnehage 1:Målsettinger, føringer og rammer for barnehagen (2. utg., bd. 1). Oslo: Gyldendal akademisk.

Berit Lødding, Eifred Markussen og Sabine Wollscheid: Kvalitet, innhold og relevans i de studieforberedende utdanningsprogrammene. Sluttrapport. NIFU Rapport 2016:1.

Glavin, K. & Erdal, B. (2018) Tverrfaglig samarbeid i praksis : til beste for barn og unge i kommune-Norge (4. utg.). Oslo: Kommuneforl.

Gro Marte Strand: De fleste takler overgangen til ungdomsskolen bra (forskning.no). Institutt for lærerutdanning ved NTNU

Hogsnes, H. D. & Moser, T. (2014). Forståelser av gode overganger og opplevelse av sammenheng mellom barnehage, skole og sfo. Nordisk Barnehageforskning, 7.

Hogsnes & Moser, 2014; Forståelser av gode overganger og opplevelse av sammenheng mellom barnehage, skole og skolefritidsordning. TIDSSKRIFT FOR NORDISK BARNEHAGEFORSKNING

OECD. (2017). Starting Strong V: Transitions from Early Childhood Education, and Care to Primary Education, Chapter 1 Overview: Towards smooth transitions from early childhood education and care to primary school

Lillejord, S., Børte, K., Halvorsrud, K., Ruud, E., & Freyr, T. (2015). Tiltak med positiv innvirkning på barns overgang fra barnehage til skole: En systematisk kunnskapsoversikt. Oslo: Kunnskapssenter for utdanning, www.kunnskapssenter.no

Lillejord, S., Børte, K., Halvorsrud, K., Ruud, E. & Freyr, T. (2017). Transition from kindergarten to school: A systematic review. Knowledge Centre for Education.

Marianne Maugesten og Kari Spernes (red.) "Overganger i skolen- fra barnetrinnet til ungdomstrinnet"

May Britt Drugli- Liten og ny i barnehagen:**European Early Childhood Education Research Journal** Volume 29, 2021 - Issue 2

Meld. St. 22 (2010 – 2011) Motivasjon – Mestring – Muligheter— Ungdomstrinnet

Pianta, R. C. & Kraft-Sayre, M. (2003). Successful kindergarten transition : your guide to connecting children, families and schools. Baltimore: Paul H. Brookes Publishing.

RBUP Øst og sør. 2022: Slik kan du gjøre barnehagestarten bedre for ettåringen (forskning.no)